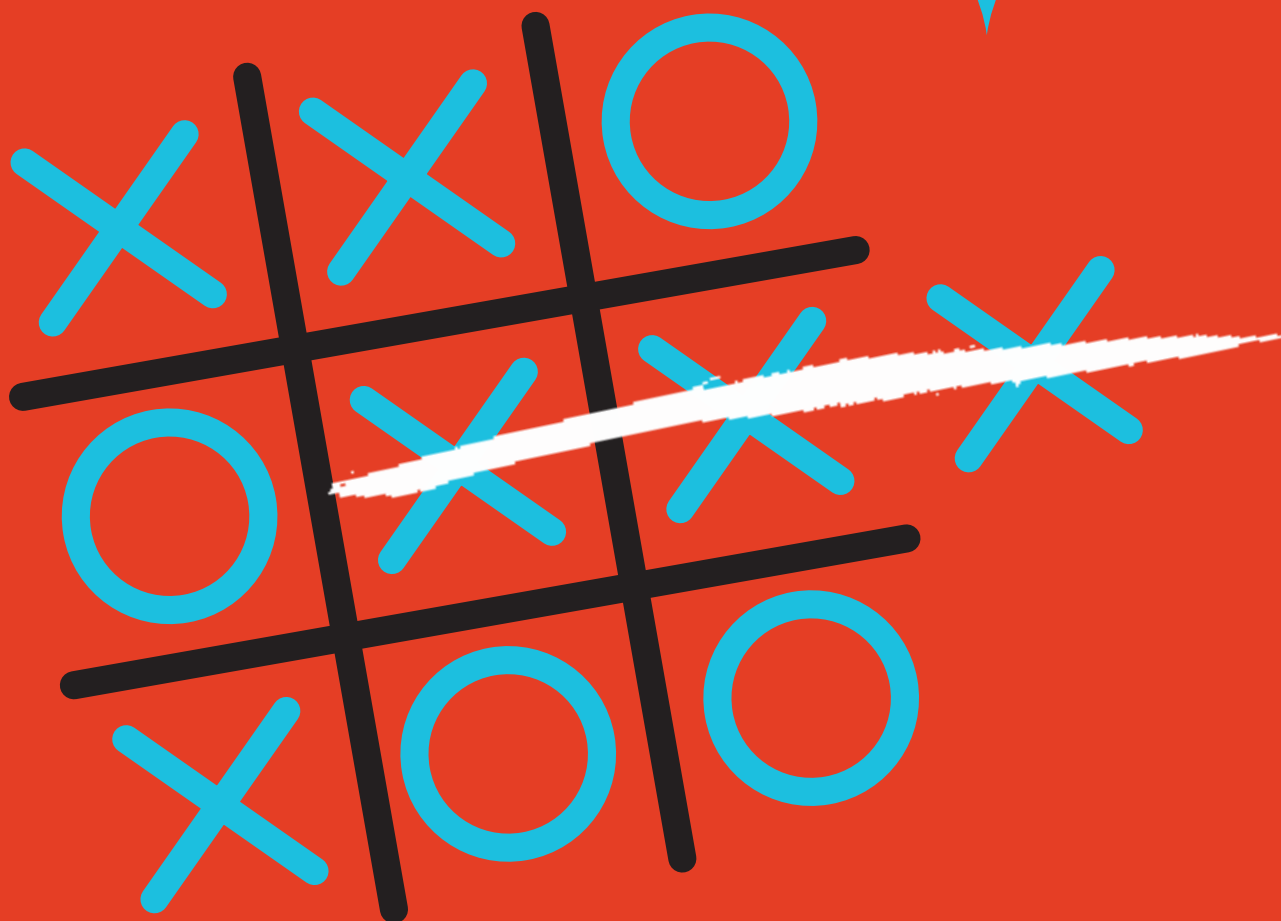

Thema:
Grenzen verleggen

Beter Begeleiden

Vakblad voor begeleiders in het onderwijs

Studiereis naar IJsland
Wat beeld in beweging zet
Hoe je professionele groei stimuleert

Landelijke Beroepsgroep
Begeleiders Onderwijs

Beter Begeleiden Jaargang 16, nummer 3

Beter Begeleiden is een uitgave van de Landelijke Beroepsgroep voor Begeleiders in het Onderwijs (LBBO).

De LBBO richt zich op intern begeleiders/ kwaliteitscoördinatoren, jonge-kindspecialisten, ambulante begeleiders, gedragspecialisten, beeldbegeleiders en specialisten begaafdheid.

LBBO

Leyensweg 113 A5
3721 BC Bilthoven
Telefoon: 085-7606246
E-mail: kantoor@lbbo.nl
Website: www.lbbo.nl

Coördinatie

Jeroen van Bergen

Eindredactie

Femke van den Berg, Bureau Bisontekst

Hoofdredeactie

Bea Ros

Kernredactie

Engelien Houben-Feddema, Lidy Peters, Marc Smits,
Mieke Staal, Joke Verwoerd, Mirjam de Vos

Brede redactie

Ron de Groot, Mariëlle Lankhuijzen-Hendriksen,
Marjolein Mantelaers, Ingrid Nuijt

Aan dit nummer werkten mee

Jelle Admiraal, Marald Mens, Vera Ramaker, Rieky Seine,
Chantal Traa, Gert Verbruggen

Beeld

Digitale Klerken (coverillustratie), Petra Slingenberg,
Tom van der Limpt fotografie en eigen beeldmateriaal
van auteurs en geïnterviewden.

Concept vormgeving

Buitengewoon Concept

Vormgeving/Druk/Sales/Verspreiding

Elma Media B.V.

Oplage

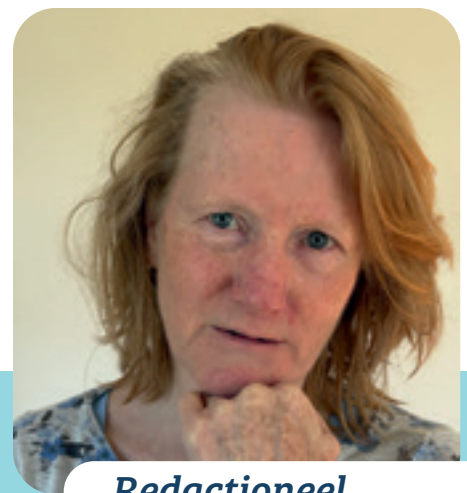
4000

Versijning

Beter Begeleiden verschijnt vijf keer per jaar
en wordt per post verstuurd naar alle leden
van de LBBO.

Copyright 2026

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
overgenomen of openbaar gemaakt, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever is niet
aansprakelijk voor enig handelen op grond van
de in dit blad gegeven adviezen en/of gedane mededelingen.

Redactioneel

Een nieuw avontuur

Zonder membraam zou een cel oplossen in zijn omgeving. Ik leen het voorbeeld even van Jelle Admiraal die in het openingsartikel mooi uiteenzet hoe grenzen soms nodig zijn, maar ons soms ook danig in de weg zitten. Ze beschermen en scheppen duidelijkheid, maar ze kunnen ook beperken en ons kopschuwen maken voor het nieuwe.

De kunst is weten wanneer je de grens moet koesteren en wanneer je haar kunt oprekken om te groeien. In dit themanummer ligt de focus op het laatste: grenzen verleggen als positieve beweging.

Wetenschappers vertelden me regelmatig dat juist op de grens tussen disciplines de spannendste dingen gebeuren. Daar betreed je namelijk onbekend terrein — een plek waar je niet kunt terugvallen op wat je al wist en kende, maar waar je alleen verder komt door je open, nieuwsgierig en onderzoekend op te stellen. Dat is precies die positieve beweging van grenzen verleggen.

Die kun je teruglezen in diverse artikelen in dit themanummer. Bijvoorbeeld in de reportage die Mieke Staal schreef over een werkbezoek aan IJland (p. 12). Ze vertelt hoe ze daar leerde afstand te nemen van haar eigen denkkaders: hé, hier doen ze het heel anders. Ook Marald Mens laat in zijn bijdrage zien hoe je als professional kunt groeien door los te komen van routines (p. 36). De al genoemde Jelle Admiraal beschrijft hoe een school meer (ver)mag dan je denkt (p. 6).

Hopelijk gaat er al lezend in dit themanummer ook in jullie hoofd een luikje open. Dat je iets leest en denkt: zo had ik het nog niet bekeken. En dat het je inspireert om zelf onbekend terrein te verkennen.

Zelf heb ik ook mijn grenzen verlegd. Ik werk al jaren als onderwijsjournalist, zag menige school van binnen en vroeg vele onderwijswetenschappers, leraren, begeleiders en schoolleiders het hemd van het lijf. Sinds enkele weken mag ik mij hoofdredacteur van dit mooie blad noemen. Het voelt als een nieuw avontuur. Eentje dat ik mag aangaan met een supergemotiveerd en deskundig reisgezelschap van redacteurs, allemaal met een begeleidersachtergrond. Ik hoop en verwacht dat we veel van elkaar gaan leren. Ik heb er zin in!

Bea Ros
hoofdredeacteur@lbbo.nl

Inhoud

06

Van regels naar bedoeling

Het waarderingskader van de inspectie: knellend keurslijf of richtinggevend handvat?

- 11 *Eerste Hulp Bij Begeleiden*
'Hoe voorkom ik dat ongewenst gedrag uit de hand loopt?'

- 12 *Studiereis IJsland*
Hoe geven ze in IJsland vorm aan inclusief onderwijs? En hoe is de begeleiding van leraren er georganiseerd?

- 18 *Met beelden grenzen verleggen*
Over de kracht van begeleiden vanuit beeld.

- 22 *Recensie 'Littekens uit je jeugd'*
In dit boek probeert hoogleraar en psychiater Christiaan Vinkers het concept *jeugdtrauma* te ontrafelen.

- 23 *Mariëlle*
'Dit is een week van laatste keren. Al gaat het in het onderwijs vaak eerder om een voorlopig afscheid.'

- 24 *LBBO Congres 2026*
Vooruitblik op het congres in oktober, dat als thema heeft: *Inclusief onderwijs begint bij jezelf!*

Integrale teams

Onder de noemer 'Samen van Start' werken kinderopvang en basisonderwijs in Hoorn intensief samen met elkaar en met instanties buiten de school.

Recensie 'Het Vollehoofdspel'

Dit psycho-educatieve spel helpt kinderen praten over wat er in hun hoofd omgaat.

Jouw aandacht doet ertoe

Hoe je op school een verschil kunt maken voor leerlingen die opgroeien met zorgverantwoordelijkheden thuis.

Groei in vakmanschap

Hoe help je leraren hun professionele grenzen te verleggen?

Topboek

De must-reads van Chantal Traa en Bea Ros.

Tot slot

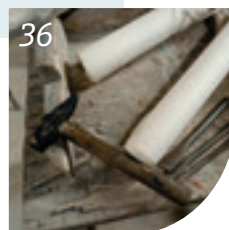
Agenda, ledenacties en (ander) LBBO-nieuws.

26

31

32

36

41

43